

Aika: 11.5.2020 klo 10.00 – 12.00

Paikka: Skype-kokous

Paikalla: Mirja Anttila, Maria Forsén, Taru Fröjdholm, Ilkka Haataja, Liisa Hilander (puheenjohtaja), Outi Hintikka, Ilona Lindfors (sihteeri), Katriina Tiainen, Jaakko Tuohiniemi

Poissa: Mari Ekman, Tarja Turunen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.07.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

3. Kuulumisia KAM-kuvailukokouksesta 27.4.2020 (Liisa)

- KAM-kuvailukokouksessa käsitellyjä asioita:
  - Korona-aineiston yhdenmukainen luettelointi
  - Aineistotyyppien mäppäys
  - Nimitieto- ja paikkatietopalvelujen tilanne. OKM:ltä haettua jatkorahoitusta Nimitietopalvelun kehittämiseen ei ole saatu.
- [KAM-kuvailuryhmän Kiwi-sivu](#) (kokouksista ei ole saatavilla pöytäkirjoja)
- Seuraava KAM-kuvailuryhmän kokous 8.6.

4. Kuulumisia kuvailuryhmien puheenjohtajien kokouksesta 8.5.2020 (Liisa)

- Liisa kertoi Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokouksessa käsitellyistä asioista. Kokouksen [muistio](#) on luettavissa Kiwissä. Kokouksessa käsiteltiin muun muassa seuraavia asioita:
  - Maaliskuulle sovittu ja sittemmin peruttu kuvailuryhmien työpaja on päätetty järjestää syksyllä kahdessa osassa, joista ensimmäinen olisi syyskuussa ja toinen marraskuussa. Työpaja toteutetaan mahdollisesti etäyhteydellä.
  - RDA-käännöstyössä on ollut haasteita, kun alkuperäiseen tekstiin tehdään jatkuvasti muutoksia. Linjaukset ja käännökset on tarkoitus julkaista Toolkitissa keväällä 2021.
  - Kuvailun tiedotuspäivää ei järjestetä syksyllä, vaan tapahtuma siirretään alkuvuoteen 2021.
  - Keskustelua kuvailuryhmien roolista metatietosanaston kehityksessä

- Puheenjohtajien ryhmän seuraava kokous 25.8.

## 5. Siskun työryhmien kuulumiset

- Lajityyppi- ja muotosanastotyöryhmä: SLM-kokous pidettiin etäyhteydellä 15.4. Kokouksessa käsiteltiin sanastoon ehdotettuja genretermejä. Ryhmän seuraava kokous on sovittu kesäkuulle, jolloin on tarkoitus pohtia enemmän genresanaston linjauksia, todennäköisesti kyseessä etäkokous.
- Fiktioaineistotyöryhmä: Ryhmällä ei ole ollut vielä kokousta, mutta kokousaikaa ollaan sopimassa.
- UDK-työryhmä: Ryhmä ei ole kokoontunut.

## 6. KAM-kuvailuryhmän pyyntö korona-ajan kuvailulle

- KAM-kuvailuryhmässä oli tullut esiin tarve saada aineistojen kuvailuun termi, joka kuvaisi tätä aikaa. KAM-sektorin organisaatioilla on menossa useita keräyksiä liittyen korona-aikaan. Toiveena olisi ei-lääketieteellinen termi, joka kuvaisi tätä aikaa yhteiskunnallisen tapahtuman näkökulmasta. Koronaviruksen aiheuttamaa sairautta kuvaava termi COVID-19 on otettu YSOon.
- Museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto TAKO on käsitellyt kokouksessaan sitä, miten aineiston kuvailussa tulisi ilmaista aineiston yhteys korona-aikaan. Päätetty käyttää asiasanaa COVID-19, joka löytyy YSOsta ja käytetään lisäksi vapaata asiasanaa TAI ehdotetaan YSOon lisättäväksi sanaa "koronadokumentointi", jolla viitataan museoiden, arkistojen ja kirjastojen koronaan liittyvän aineiston keruuseen ja tallentamiseen.
- Sisku-ryhmä keskusteli aiheesta.
  - Pohdittiin, voidaanko suositella vapaata asiasanaa. Tultiin tulokseen, että suositellaan, että museot ehdottavat YSOon toivomaansa termiä ja jos ehdotusta (esim. koronadokumentointi) ei hyväksytä sanastoon niin siinä tapauksessa sitä voisi käyttää kuvailussa vapaana asiasanana.
  - Sisku-ryhmän mielestä "dokumentointi"-termillä kuvaillut aineistot käsittelevät dokumentointia, eivät dokumentteja itsessään. Joten tämä olisi SLM-sanaston termi. Ryhmän näkemyksen mukaan olisi hyvä löytää yleiskäyttöisempi termi, jota voisi käyttää muissakin vastaavissa aineistoissa eli ei esimerkiksi koronadokumentit. Huomautettiin, että "dokumentit" ei ole SLM-termi, eikä YSO-termikään.
  - Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä pyytää, että toivotusta termistä tehtäisiin ehdotus ehdotusjärjestelmään (<http://ehdotus.finto.fi/>). Aineistojen kuvailussa voi käyttää termiä COVID-19 ja muita sopivia termejä (mm. poikkeusolot, pandemiat).

## 7. Kansallisen linjauksen tarve paikannimien merkitsemiseen

- Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä käsitteli viime toimikaudella paikannimien merkitsemisestä. Esimerkiksi Kirjastopalvelu kuvailee paljon vieraskielistä aineistoa, joissa on tarve käyttää asiasanana ulkomaisia paikannimiä, joille ei välttämättä ole kuin tämä yksittäinen käyttötarve kuvailussa. Outi esitti toiveen, että Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä linjaisi sen, miten auktorisoimattomat paikannimet tulisi merkitä kuvailussa ja ehdotti, että käytettäisiin kenttää 651 \_4-indikaattoreilla.
- Ryhmä keskusteli aiheesta pitkään.
  - Aihetta käsitelty Sisku-ryhmän kokouksissa [19.9.2019](#) ja [14.11.2019](#).
  - Aiemmin käsitelty sellaisten paikkojen osalta, jotka ovat Suomesta katsoen todella kaukaisia ja joita ei tarvittaisi kuvailussa kuin yksittäisen kerran.
  - Periaatteena on, että kaupungit ja sitä suuremmat paikat auktorisoidaan [YSO-paikat](#) -sanastoon, vaikka näillä olisi vain yksittäinen käyttökerta, koska näitä voidaan tarvita myöhemmin muuallakin.
  - Aiemmin paikat ovat olleet vapaan indeksoinnin termejä, ja niitä tietueissa ennestään auktorisoimattomina.
  - Keskusteltiin siitä, onko aiemmin päätetty kenttä 653\_5 oikea paikka näille auktorisoimattomille paikoille vai olisiko nyt ehdotettu kenttä 651 \_4 parempi. Ryhmä päätyi kannattamaan kentän 653 käyttöä, sillä kentän 651 käyttö ehdotetulla tavalla ei ole formaatin mukaista.
  - PÄÄTÖS:
    - YSO-paikkoihin halutaan lisätä kaikki kaupunkitasoiset paikat, vaikka niille olisi vain yksittäinen käyttötarve ja niitä tulisi ehdottaa sanastoon [ehdotuslomakkeen](#) kautta
    - Lisäksi YSO-paikkoihin tulisi ehdottaa myös pienempiä paikkoja, joille on toistuva tarve, käytännössä yli kolme käyttökertaa. Lisäksi Suomessa sijaitsevia kuntatasoa pienemmätkin paikat tulisi ehdottaa lisättäväksi sanastoon, vaikka niille olisi vain yksittäinen käyttötarve.
    - Kuntatasoa suppeampia ulkomaisia paikkakuntia saa myös merkitä 653-kenttään, ehdottamatta niitä lisättäväksi YSO-paikkoihin.
    - Päätettiin tarkentaa ohjeistusta sisällönkuvailuoppaassa. [Sisällönkuvailuoppaaseen](#) tehtiin seuraavat lisäykset:

”Kuntatasoa suppeampia ulkomaisia paikkoja (esim. kaupunginosia, kyliä tai taajamia) ei ole pakko pyytää

lisättäväksi YSOon, mikäli käyttötarve jää todennäköisesti kertaluonteiseksi.”

”Auktorisoimaton maantieteellinen nimi asiasanana ([linkki formaatin suomennokseen](#) / [linkki alkukieliseen formaattiin](#))”

- o Jaakko lisää vielä käyttöesimerkin Sisällönkuvailuoppaaseen.

8. Alman tuomat muutokset 600- ja 610- kenttien indikaattoreissa ja osakentissä (jatkoa edellisestä kokouksesta)

- Liisa on edellisen kokouksen päätöksen mukaisesti lähettänyt sähköpostia Katerinalle henkilö- ja yhteisönimiin liittyen. Katerinan vastauksen perusteella sillä, että 0-osakentässä oleva Asteri-id muuttuu Melindan ulkopuolella muodosta FIN11 FI-ASTERI-N-alkavaan muotoon, ei ole merkitystä.
- Ilkka kertoi, että Melinda-Alma toimintamalliryhmän [kokouksissa](#) on keskusteltu tästä asiasta. Melindasta on puuttunut työkalu, joka olisi tehnyt korjauksen/muunnoksen automaattisesti. Tekninen ratkaisu tähän on tulossa, minkä jälkeen filteri muuttaa Almasta Melinaan siirtyvän tietueen kentät nykykäytännön mukaiseksi ja tämän jälkeen Almassa ei tarvitse jatkossa käsin poistaa osakenttiä tai muokata indikaattoreita.

9. Muut asiat

Ei muita asioita.

10. Tiedotusasiat

Ei tiedotusasioita

11. Loppuvuoden kokousaikataulun suunnittelu

Seuraava kokous syksyllä 31.8. klo 10-13 (Skype-kokous)

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.49.